

Handläggare
Eva Svedman
Tel 08-508 10 320Till
Östermalms Stadsdelsnämnd
sammanträde 2013-12-17

Ansökan från Stora Skuggans 4H-gård

Förslag till beslut

Stora Skuggans 4H-gård beviljas verksamhetsbidrag om 400 tkr för 2013.

Göran Månsson
stadsdelsdirektörJan Rönnberg
avdelningschef

Sammanfattning

Ärendet rör en ansökan från Stora Skuggans 4H-gård om verksamhetsbidrag. 4H-gården ligger på Norra Djurgården, är mycket välbesökt, inte minst av barn och unga med funktionsnedsättning och har i mån av ekonomiskt utrymme av fått verksamhetsbidrag av Stadsdelsnämnden.

Årets ansökan avser:

- Färdigställande av klubbhus, annexet
- Läggerverksamhet för barn och ungdomar med funktionsnedsättning
- Ridledare till verksamheten för barn och ungdomar med funktionsnedsättning
- Färdigställandet av ett handikappanpassat stall till Islandshästar
- Foderkostnader och driftskostnader
- Utvecklings- och utbildningsmaterial
- Resurser till att möta det stora antalet besökare på gården

Utifrån genomförd uppföljning menar förvaltningen att föregående verksamhetsbidrag har används såsom tänkt varför nämnden denna gång föreslås bevilja 400 tkr för 2013.

Bakgrund

4H (Head, Heart, Hand, Health) är en ideell föreningsdriven barn- och ungdomsverksamhet som startade i Ohio USA i början av 1900-talet och nu finns i stora delar av världen. Sveriges 4H har sedan början av 1970-talet haft 4H-gården som verksamhetsform. 4H-gården skall efterlikna en svensk bondgård med självhushåll. De djur som hålls bör vara av svenska lantraser och de växter som odlas skall vara de arter som finns på svenska gårdar.

4H-gården ska erbjuda aktiv verksamhet och får enligt 4H:s riktlinjer inte likna en djurpark. Ett av 4H-gårdens viktigaste mål är att alla på gården

ska ta aktiv del i alla de sysslor som förekommer. Barn och ungdomar får på så sätt tidigt lära sig ta ansvar och den enskildes personlighetsutveckling främjas i enlighet med mottot ”att lära genom att göra”.

Varje 4H-gård drivs i föreningsform som en egen enhet, med ansvar hos den lokala 4H-klubben. Gårdarnas verksamhet är baserad på ideellt engagemang men som regel finns också någon eller några anställda.

Stora Skuggans 4H-gård

Stora Skuggans 4H-gård ligger på Norra Djurgården i Östermalms stadsdelsområde. Den har funnits sedan 1980-talet och är känd som en av storstadens oaser som också besöks av folk från närliggande grannkommuner som Lidingö, Solna och Danderyd. Gården fungerar även som representationsgård för alla 4H-gårdar i hela Sverige. Gården har dryga 600 medlemmar och en omfattande barn- och ungdomsverksamhet.

Redan när gården byggdes 1985 var intentionen att göra anläggningen handikappanpassad. Gårdens verksamhetsmål är att driva en barn- och ungdomsverksamhet i föreningsregi som så långt som möjligt ska efterlikna en riktig bondgård där alla oavsett handikapp ska kunna vara med. Tusentals besökare kommer varje år till Stora Skuggan. Ett stort ideellt engagemang finns i olika åldrar. Riksförbundet Sveriges 4H är huvudman, vilken är en politisk och religiös obunden ungdomsorganisation.

Ansökan

Till Stadsdelsnämnden har en ansökan daterad 2013-10-08 inkommit med en önskan om verksamhetsbidrag till Stora Skuggans 4H-gård. Ansökan är å styrelsens vägnar undertecknad av föreståndare Annika Jansson. Ansökt belopp är 600 tkr. Efterfrågade dokument finns med i ansökningshandlingarna.

I årets ansökan anger 4H-gården att följande planer finns:

- Färdigställande av klubbhus, annexet
- Lägrverksamhet för barn och ungdomar med funktionsnedsättning
- Ridledare till verksamheten för barn och ungdomar med funktionsnedsättning
- Färdigställandet av ett handikappanpassat stall till Islandshästar
- Foderkostnader och driftskostnader
- Utvecklings- och utbildningsmaterial
- Resurser till att möta det stora antalet besökare på gården

Tidigare beviljade bidrag från nämnden:

2009	400 tkr
2010	500 tkr
2011	300 tkr
2012	275 tkr

Driftkostnaderna ligger i dag över 4 miljoner. Merparten avser kostnader för djurens drift, hus, stall samt personalkostnader. I samband med satsning på funktionsnedsatta och verksamheten kring detta har kostnaderna ökat och skjutit i höjden de senaste åren. Stora Skuggans 4H-gård arbetar målmedvetet för att hela tiden stärka ekonomin. Gården är över 50 % självförsörjande. Resterande finansieras genom förenings-, hyres- och/eller aktivitetsbidrag samt fondmedel.

Utöver Stadsdelsnämndens bidrag har Stockholms stad beviljat ett sköpt verksamhetsbidrag till 4H-distriktet, dvs alla 4H-gårdar i Stockholm till en summa av 2,4 mnkr. Av dessa har Stora Skuggans 4H-gård tilldelats 438 068 kr. Idrottsförvaltningen har tillfört ett hyresbidrag om 114 600 samt ett aktivitetsbidrag på 12 104 kr.

Riktlinjer

I Stadsdelsnämndens riktlinjer för föreningsbidrag till frivilliga organisationer anges att föreningsbidrag kan vara av två olika typer, verksamhetsbidrag och projektbidrag.

Verksamhetsbidrag är ett stöd till organisationer/föreningar som bedriver en etablerad verksamhet som komplement till nämndens egen verksamhet. Bidraget beviljas för ett år i taget. Verksamhetsbidragen ska avse stöd till den direkta verksamheten.

Projektbidrag kan sökas som initialt stöd till organisationer som vill pröva nya verksamhetsformer eller tidsbegränsade projekt som kultursatsningar och evenemang. Projektbidrag kan sökas under hela året och beviljas oberoende av om föreningen erhåller verksamhetsbidrag.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom Socialtjänstavdelningen och har behandlats på sedvanligt sätt i både Förvaltningsgruppen med facken och ärendet Rådet för funktionshinderfrågor. Ärendet återremitterades av nämnden i november med några frågeställningar som förvaltningen försöker besvara nedan.

Stadsdelsförvaltningens synpunkter

Förvaltningen anser att 4H-gårdens verksamhetsmål att ”bedriva barn- och ungdomsverksamhet där alla kan vara med” överensstämmer väl med de grundläggande villkor som nämnden har fastställt för verksamhetsbidrag till föreningsverksamhet, bl a att ”verksamheten ska aktivera människor vilka av olika anledningar behöver särskilt stöd för att klara ett självständigt och människovärdigt liv”.

Att få besöka gården, som drivs som en liten bondgård, betyder mycket för många människor, unga som gamla. Tusentals besökare kommer till gården varje år. Förskolor och skolor, både kommunalt och enskilt drivna inom och utom stadsdelsområdet, har 4H-gården som ett givet besöksmål.

Gårdens verksamhet med många aktiviteter för barn- och unga med funk-

tionsnedsättning ser förvaltningen som ytterst värdefullt att ha tillgång till inom stadsdelsområdet. Den integrerade eftermiddagsverksamheten/-korttidstillsyn (fritids) enligt LSS, för skolungdomar över 12 år, är i full gång, likaså den dagliga verksamheten. Gården har stor betydelse för många personer med funktionsnedsättning som vistas och arbetar på gården, gammal som ung.

Förvaltningen anser att Stora Skuggans 4H-gård med dess olika aktiviteter bör stödjas så att verksamheten kan fortgå och utvecklas. Verksamhetsbidragen har hittills förvaltats väl och har gett många besökare och deltagare en ökad livskvalitet. De intentioner föreningen hade för 2013 har fullföljts, vilket visar på ansvar och initiativförmåga. Många barn och unga har stor glädje av gårdens djur, kanske specifikt hästarna, som kan ge så många spännande upplevelser, även för de som har svårare än andra att utöva en aktivitet. Fortfarande är det så att det inte finns tillräckligt många hästar i Stockholm som är tränade för att kunna hantera barn och unga med funktionsnedsättning, vilket 4H-gården kan erbjuda.

Efterfrågan är stor och nämndens bidrag har möjliggjort att verksamheten har kunnat utvecklas så att allt fler unga får tillgång till aktiviteten.

Givetvis är 4H-gårdens samtliga aktiviteter av stor betydelse för många barn, unga och gamla, liksom arbetet med att ytterligare tillgänglighetsanpassa gården, vilket förvaltningen vill stödja. Förvaltningen föreslår nämnden att med hänvisning till rådande ekonomiska läge bevilja 400 tkr i för år 2013.

Ärendet återremitterades av nämnden i november med två frågeställningar. Den ena var det föreslagna bidragets storlek 400 tkr. De tidigare bidragen har varierat mellan 275 - 500 tkr. Varje år har noga framhållits att ingen garanti finns för bidrag kommande år, utan det beror på nämndens totala ekonomiska situation som har varit god under senare år, varför bidrag har kunnat beviljas. 2014 blir dock den ekonomiska situationen mer ansträngd och något utrymme för bidrag nästa år kommer kanske inte att finnas. Av det skälet föreslår förvaltningen ett något större bidrag i år.

Den andra frågeställningen gällde hur många av besökarna som bor i vårt stadsdelsområde. Då det mesta är öppen verksamhet utan registrering av besökarnas namn eller bostadsadress är frågan svar att besvara. Det är samma situation som för andra öppna verksamheter t ex parkleken, fritidsverksamheter för ungdomar, Bryggan och de öppna träfflokaler för äldre. Vissa dagar kan gården ha uppåt tusen besökare från hela länet. Gårdens personal bedömer dock att merparten kommer från vårt stadsdelsområde, Norrmalms, Kungsholmens och Södermalms stadsdelsområden samt från de närmaste grannkommunerna Lidingö, Solna och Danderyd. I bilaga 8 har man försökt göra en uppskattning av antalet i resp verksamhet som bor i vårt stadsdelsområde.

Sammanfattningsvis menar förvaltningen att en neutral arena, som just en

4H-gård är, kan bidra till att fylla behovet av bl a närhet, gemenskap och tillit hos många besökare och deltagare. Att ingå och ta del av gårdens olika aktiviteter ser förvaltningen som en möjlighet för många deltagare att minska en egen problematik och därmed öka möjligheten till ett självständigt och värdigt liv.

Bilagor

1. Ansökan om verksamhetsbidrag, Stora Skuggans 4H-gård
2. Redovisning av verksamhetsbidrag
3. Verksamhetsplan 2013, Stora Skuggans 4H-gård
4. Verksamhetsberättelse 2012, Stora Skuggans 4H-gård
5. Balansrapport 2012
6. Resultatrapport 2012
7. Uppföljning Stora Skuggans 4H-gård
8. Redovisning av antalet besökare fr Östermalms stadsdelsområde
9. Revisionsberättelse 2012